

Praktické případy.

Zabavení koncesse kněhtiskařské.

Okr. soud v B. povolil zabavení koncesse kněhtiskařské dlužníka J. S. Rekursu tohoto zem. soud v Brně nevyhověl.

D ů v o d y:

Soud exekuční povolil z prozřetelnosti toliko zabavení kněhtiskařské koncesse dlužníkovi patřící, rozhodnutí o způsobu zužitkování si vyhradiv. Na rozřešení této druhé mnohem těžší otázky bude záviseti, zda povolená exekuce pro vymáhajícího věřitele vůbec jaké praktické ceny míti bude.

Za to však povolení zájmu o sobě žádná zákonitá překážka nevádí.

§ 448. ob. z. obč., jehož rekurent pro své opačné mínění hlavně se dovolává, jakož i předchozí § 447. jednají jen o zástavě ruční a pozemkové, na práva se tudíž vůbec nevztahují. Není zajisté ani v řeči obvyklým, označovati právo jakožto »věc« a též se neříká, že práva v obchodu se nalézají.

Též z následujících §§ (až do 471.) jasně plyne, že 6. hlava ob. z. obč. k zájmu práv vůbec nepřihlíží.

Není arciť pochybnosti o tom, že kněhtiskařská koncesse tvoří nezcizitelné, na osobu koncessionářovu vázané právo, že tudíž zde exekuce prodejem jest vyloučena. Pouhé zabavení však též prodeje neobsahuje a exekuční řád vykazuje způsoby zužitkování, kteréž i bez prodeje vedou k cíli, t. j. k uspokojení vymáhajícího věřitele. Ustanovujeť (v § 334.) zejména přípustnost a způsob exekuce na oprávnění živnostenská a to vnucenou správou, čímž jen užitek z živnostenského oprávnění resp. z provozování živnosti plynoucí se exekuci podrobuje, aniž by se exekutovi živnostenské oprávnění samo prodalo.

Jelikož pak koncessi kněhtiskařskou beze sporu též za zdroj příjmů považovati jest a provozování její, byť i byla zabavena, možným zůstává, není zde žádných zákonných rozpaků, aby učinila se přístupnou věřitelům. Poukazuje-li rekurent na nadpis »Exekuce na jiné majetkové předměty« a činí-li z toho závěr, že tím vyrozumívati možno jen onu část práva živnostního, jež má povahu majetkoprávní, tudíž prodejem uskutečnitelnou, tu odpadá námitka tato již šem 334. ex. ř., jenž výslovně exekuci na živnostenská oprávnění, ba dokonce na práva koncessovaná a privileje přípouští, aniž by prodej jich nastával. Též § 331. ex. ř., jenž přípouští exekuci i na taková majetková práva, »která nenáleží k pohledávkám«, tudíž nečině žádného obmezení, i na práva z koncesse, jde zřejmě na jevo, že nezcizitelnost práva netvoří překážku exekuci. Jest patrné, že dle tohoto místa zákona vedení exekuce na ona ostatní práva majetková nemá za účel nabytí

práva zástavního ve smyslu ob. z. občanského, jmenovitě § 448., nýbrž, jak to motivy vyjadřují, určení přednějšího práva na uspokojení, čímž se dispoice nad dotyčným majetkovým právem dlužníku odníti a právo to, čili hodnota v něm obsažená věřiteli zachovati, tudíž právo to pro jeho uspokojení z užitkovati se má.

Přípustnost exekuce dle § 331. ex. ř. dlužno tudíž zkoumati nikoliv se zřetele § 448. ob. z. obč., nýbrž pomocí řádu exekučního a uvoz. zákona k němu. Ustanovení, kteréž by exekuci na živnostenskou koncesi zakazovalo, neexistuje (viz uv. z. k ex. ř. čl. VII.—XI.), naopak, jak již shora řečeno, dovoluje ex. řád exekuci takovou dle jasného znění § 334. též na živnostenská oprávnění, tudíž na živnostenské koncesse, byť i, jako ku př. koncesse kněhtiskařská, měly povahu koncesse čistě osobní. Jest množství práv, kterýchž nelze prodati, kteráž ale podléhati mohou exekuci, arcit rovněž nikoli prodejem. Zajisté jest i postavení úředníka státního a z toho jemu plynoucí práva povahy čistě osobní; nicméně není služné úředníka státního z exekuce vyloučeno. Ovšem nevede se tato na postavení dlužníka, nýbrž na příjmy s ním spojené. Podobně též při koncesi kněhtiskařské nevede se exekuce skutečně na ni samu, nýbrž jen na užitky z ní koncessionáři plynoucí. Nelze v pravdě nahlédnouti, proč by takové koncesse, jakožto právo po způsobě monopolu na trvalý výkon užitečných jednání dosahu věřitelů měla býti odňata, když přec dokonce i sám živnostenský řád žádné překážky tomu nečiní.

Dle § 56. odst. 3. řádu toho nelze ovšem koncesse živnostenské na jiného přenesti; leč výkon její není nikterak vázán výlučně na osobu koncessionářovu (§ 55.). Obmezení platí jen ohledně živnosti hostinské a výčepní (§ 19.), kteréžto obmezení však pro obor exekuce následkem výnosu ministerstva vnitra z 20. dubna 1901 č. 10579 a výnosu min. práv z 7. května 1901 č. 12 věstníku odpadlo.

Průkaz způsobilosti pro každou živnostenskou koncesi potřebný nemůže tvořiti právní překážku přípustnosti zastoupení; speciální povinnosti pak a zodpovědnosti, kteréž tiskový zákon majiteli knihtiskárny ukládá, rovněž této otázky, kterouž výlučně se stanoviska řádu exekučního posuzovati dlužno, se nedotýkají.

Neodůvodněný rekurs bylo tudíž zamítnouti.

(Rozhodnutí z 1. února 1906 č. j. R. II. 24/6).

J. B.

Příspěvek ku praxi § 813. ob. z. obč.

Rekurs opatrovníka pozůstalosti po X. do usnesení okres. soudu v B., kterýmž exekuce na pozůstalost tu před uplynutím lhůty ku svolání věřitelů povolena byla, zemský soud v Brně zamítnul.